

N:o 36.

Ank. till Riksd. Kansli d. 20 Mars 1868, kl. 12 midd.

*Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts (N:o 1) Utlåtande N:o 2,
i frågan om sådan ändring i 12 § Läroverksstadgan, att
Grekiska språket måtte blifva ett valfritt läroämne.*

Genom Andra Kammarens protokollsutdrag N:o 147 och för det i 63 § 3 mom. Riksdags-ordningen angifna ändamål har till Utskottet hänvisats Första Kammararens Tillfälliga Utskotts (N:o 2) Betänkande N:o 2 med förslag till beslut i omnämnda fråga.

Utskottet, som anser frågan vara nöjaktigt utredd i nämnda Betänkande, och som för öfrigt delar de åsikter, som der finnas uttalade, har dock i den del deraf, som angår ynglingens sysselsättning på de timmar, under hvilka han befrias från skolans undervisning i Grekiska språket, trott sig böra fästa synnerlig vikt på motionärens, Grefve Wachtmeisters, yrkande, att dessa timmar borde, med målsmans och rektors medgifvande, kunna för ynglingen få blifva verkliga fritimmar från skolans tvång. Men härmed bör ock skolan befrias från skyldigheten att åt denne yngling bereda sådan sysselsättning, som medför behovet af förändring i skolans läsordning eller påkallar förökad lärarekraft. Denna åsigt finner ock stöd af hvad i Betänkandet åberopas från diskussionen i samma fråga inom Andra Kammararen vid förra riksdagen.

Den lärjunge, hvilken ifrågavarande frihet beviljas, kan i många fall för sig använda dessa fritimmar nyttigare utom, än inom skolan. Han kan t. ex. för fysisk svaghets skull behöfva dessa fritimmar till nödig hvila eller stärkande kroppsöfning, eller för psykisk svaghets skull för att i skolans öfriga många läroämnen, genom längre medgifven tid för hemläsning, kunna väl följa med, eller för idkandet af musik och dylikt, eller för öfvandet af något kroppsarbete, som ligger i hans håg och som är förenligt med hans anlag o. s. v. Han kan således behöfva sin fritid för mycket godt och nyttigt, från hvilket skolans jagande tvång eljest utestänger

Bih. till Riksd. Prot. 1868. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 13 Häft.

honom och dermed indirekt drifver honom in på en lefnadsväg, för hvilken han måhända saknar böjelse.

Vill och kan ej målsman med rektors råd bereda ynglingen sådan sysselsättning utom skolan, utan heldre önskar honom sysselsatt inom densamma, då bör väl icke skolan vara för ynglingen stängd, men icke heller förbunden att för hans räkning ändra läsordning och påkalla ökade lärarekrafter, alldenstund klassläsning eller ynglingars hållande inom samma lexlager under samma lärare visat sig icke vara ett oundgängligt vilkor för en god undervisning på skolans högre stadier, särdeles om antalet är så måttligt, som det i allmänhet varit på dessa stadier.

Med anledning häraf och med afseende derpå att Grekiskan läses icke blott inom »högre», utan ock inom *lägre* elementarläroverk, får Utskottet tillstyrka den förändring i Första Kammarens Utskotts förslag till beslut, som ligger i följande:

att Riksdagen ville i underdånighet anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t, med upphäfvande af 12 § i nu gällande Läroverksstadga, i nåder anbefalla en sådan anordning af undervisningen inom elementarläroverken, att lärjunge, hvilkens målsman så önskar, må kunna begagna undervisningen i Latinska språket, utan nödtvång att på samma gång låta sig undervisas i det Grekiska; samt att han under de lärotimmar, då sådan befrielse eger rum, må få begagna tiden på sätt rektor, med billigt afseende på målsmans önskan, finner för lärjungen lämpligt, utom eller inom skolan, i sednare fallet utan att skolan därför må anses skyldig att ändra sin läsordning eller påkalla förökad lärarekraft.

På Utskottets vägnar:

J. Otterström.